Монасите од Бигорски ги изработиле црешовите топчиња

Ноќта спроти Илинден, со двете манастирски црешови топчиња, конструирани и изработени од монасите Гаврил Карапела и Гаврил Русанка, бил објавен почетокот на Илинденското востание

Во црквата „Свети Јован Крстител“, во македонското древно светилиште Бигорскиот манастир, во присуство на блиските роднини и пријатели на Владо Богданоски, Јован Мазароски, Ѓоко Нане, Миланчо Бабарчиќ, Крсте Јованоски, Виктор Димовски, Дарко Анѓелковски, Христијан Џогов, Бојан Костоски и Стефан Здравковски, храбри момци од Гостивар, Тетово и од Крушево, кои ја сочинуваат коњицата „Патот на црешовото топче – Бигорски манастир“, и на голем број верници, монасите на манастирот отслужија доксологија и молибден канон, за коњаниците без проблеми, здрави и живи да стигнат на Илинденската прослава во славното Крушево и да се вратат во своите домови. Откако учесниците дадоа заклетва, коњицата беше свечено испратена. Со тоа по деветти пат годинава се одбележува херојството на монасите што ги изработиле црешовите топчиња, на браќата Угрин и Филип Канчевски од Галичник и на галичката чета, кои во тие бурни времиња, со коњи низ планинските беспаќе, двете црешови топчињата и помошта од храна и облека од Галичник му ги доставиле на Главниот штаб на востанието.

Илинден е значаен историски меѓник на македонскиот народ во остварувањето на вековните идеали, за извојување слобода и стремежите да му се стави крај на петвековното турско ропство. Годинава, кога ја одбележуваме 115-годишнината на Илинденското востание и на Крушевската Република, се потсетуваме на подготовките на македонскиот народ во Мијачијата во борбата за слобода. Во сите реони на Македонија беше организирано и тајно се вршеа подготовките за Илинденското востание, да се успее во уривањето на османлиската окупаторска власт и светот да разбере за угнетувањата, за тешкиот неподнослив живот на македонскиот народ.

Бигорскиот манастир „Св. Јован Крстител“ беше голема поткрепа на галичко-реканскиот револуционерен комитет на ВМРО, за подготовката на Илинденското востание. Манастирот служеше како главна база за подготовка на комитетот, за сите села околу реката Радика да бидат организирани и покрстени како членови на ВМРО. Притоа, манастирот им служеше и како прибежиште на доста револуционерни дејци, кои во него формираа склад за оружје и логистика. Во сета таа родољубива дејност особено се истакнува игуменот на манастирот, јеромонахот Партениј, кој ги поттикнува своите собраќа, монасите Гаврил Карапела и Гаврил Русанка, да ги конструираат и да изработат две црешови топчиња, со кои беше почната оружената борба против Османлиите во реонот Копачка.